

Et bæredygtigt sundhedsvæsen

Mette Warming Jørgensen

Ledende overlæge, PhD

Klinisk Genetik

Sygehus Lillebælt

Samfundskontrakten

Borgernes forventninger = Sundhedsvæsnets ydelser

Lyder jo simpelt...

Det tænkte vi også det var, så vi fortsatte i kontrakttankegangen og indførte rettigheder, krav, pligter, KPI, inspektioner osv.

-

New public management

Kontrakttankegangen

Borgernes forventninger = Sundhedsvæsnets ydelser

Lyder jo simpelt...

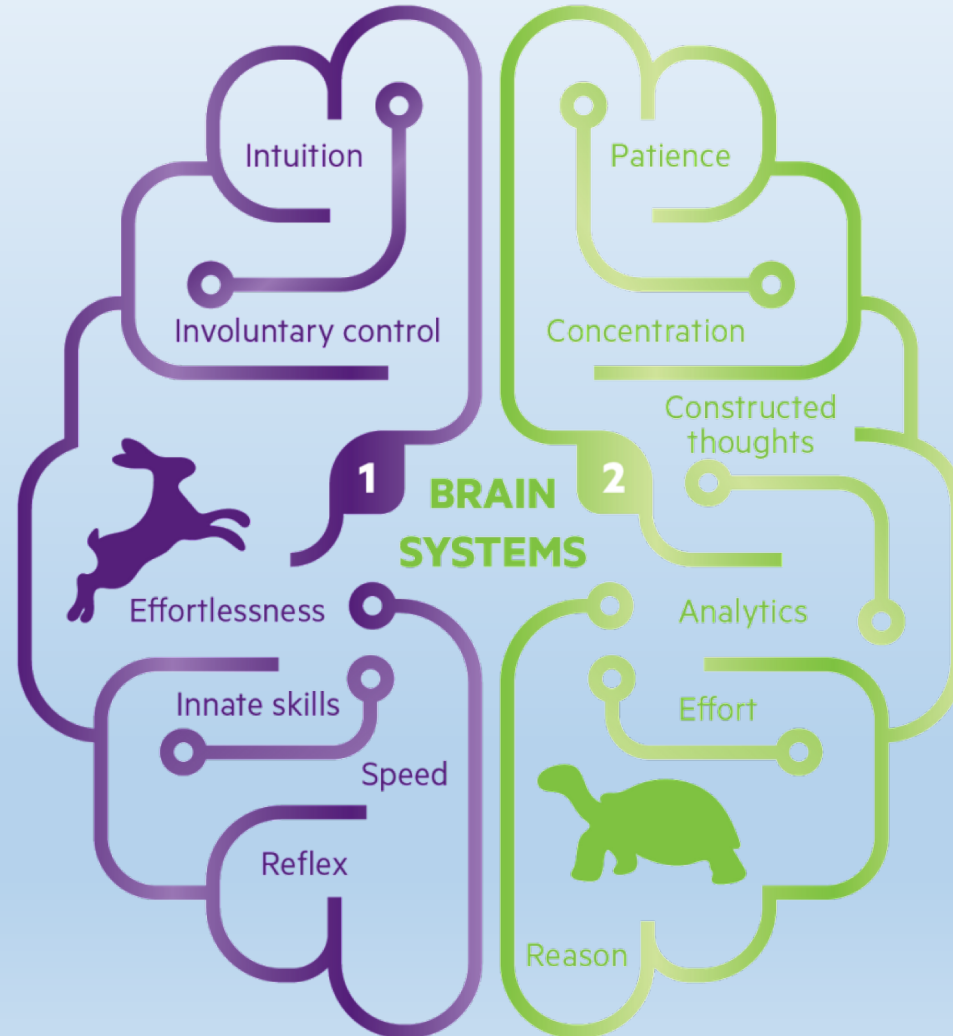
Det kan vi godt lide.

Hvorfor er det nu vi kan lide det?

Jytte fra Marketing
er desværre gået for i dag

Det gode ved kontrakttankegangen

Enorm effektivisering
Højet behandlingsniveau
Standardisering
Ro

Den første bivirkning

Den første bivirkning - modtræk

LEAN

(Forbedringsledelse)

(Scottish Patient Safety Programme)

(Institute for Healthcare Improvement)

Det gode ved modtrækket

Enorm effektivisering

Højnet behandlingsniveau

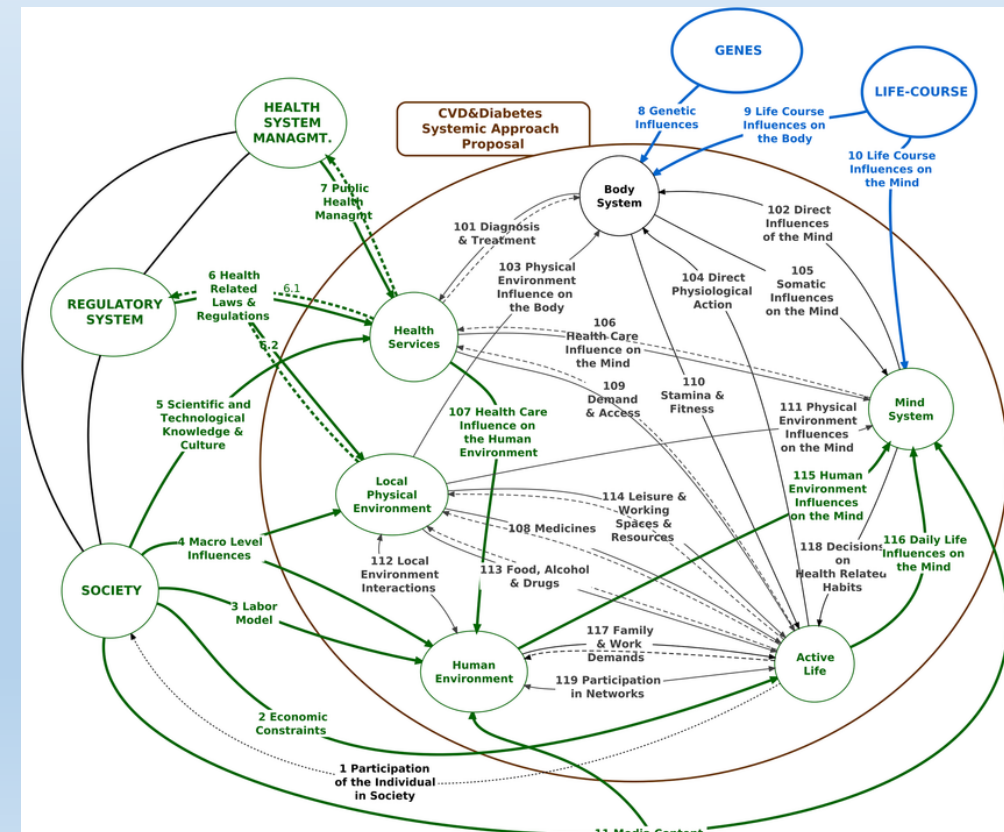
Patienten først

Men også endnu en ting:

Medinddragelse af sundhedsvæsenet på en ny måde.

Langtidsbivirkningerne bæredygtighedsudfordringerne

Sundhed er ikke et stationært, lukket system

Magt og interesser

Langtidsbivirkningerne bæredygtighedsudfordringerne

Borgerne anser sundhed, som en vare de har betalt for – kontraktbrud?
Krav og forventninger ændrer sig.

INDLAND

Preben Damgaard fik selv HPV-kræft: Hvorfor får min søn ikke en vaccine?

33 strålebehandlinger og seks kemobehandlinger på seks uger skulle der til, før Preben Damgaards kræft i tungen forsvandt.

SAGEN I EGEN HÅND

Medicinen står på hylderne, men frustreret far må ikke få den til sin søn

Langtidsbivirkningerne bæredygtighedsudfordringerne

Sundhedsvæsenet ser på varen og arbejder på at levere det – bliver der taget stilling eller fulgt checklister?

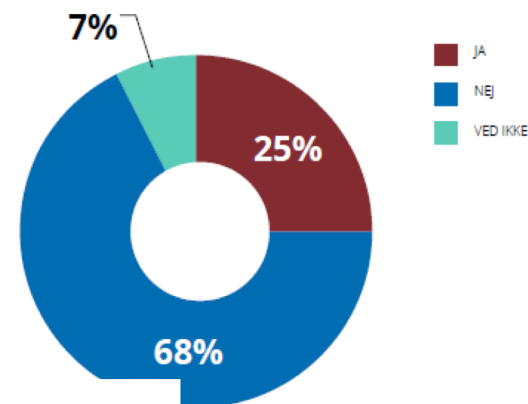
Tarmforskere: Vi spilder
millioner på overbehandling

To danske forskere mener, at der bliver spildt for mange penge på dyre behandlinger til patienter, der ikke har behovet.
»Retningslinjerne mener speciallæge.

TABEL 1: Hvor mange oplever noget unødvendigt

Spørgsmål: Har du eller din pårørende fået undersøgelser eller behandlinger, som for dig virkede unødvendige eller overflødige?

Unødig behandling af frygt for klager

Et stort antal patientklager får mange læger til at overbehandle patienterne - bare for en sikkerheds skyld.

Bæredygtighedstiltag

Eksempler:

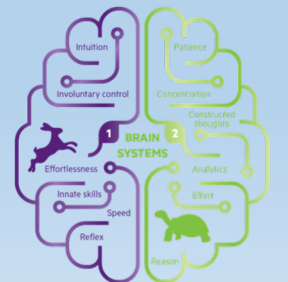
Medicin – Medicinerådet vs enkeltsager

Behandling – Behandlingsrådet vs enkeltsager

Vælg klogt – Ensrettet vs lokalt

Økonomisk afregning – takst vs ramme

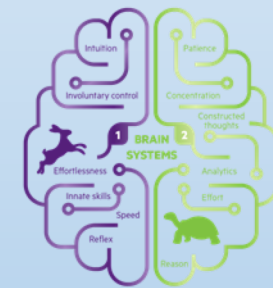
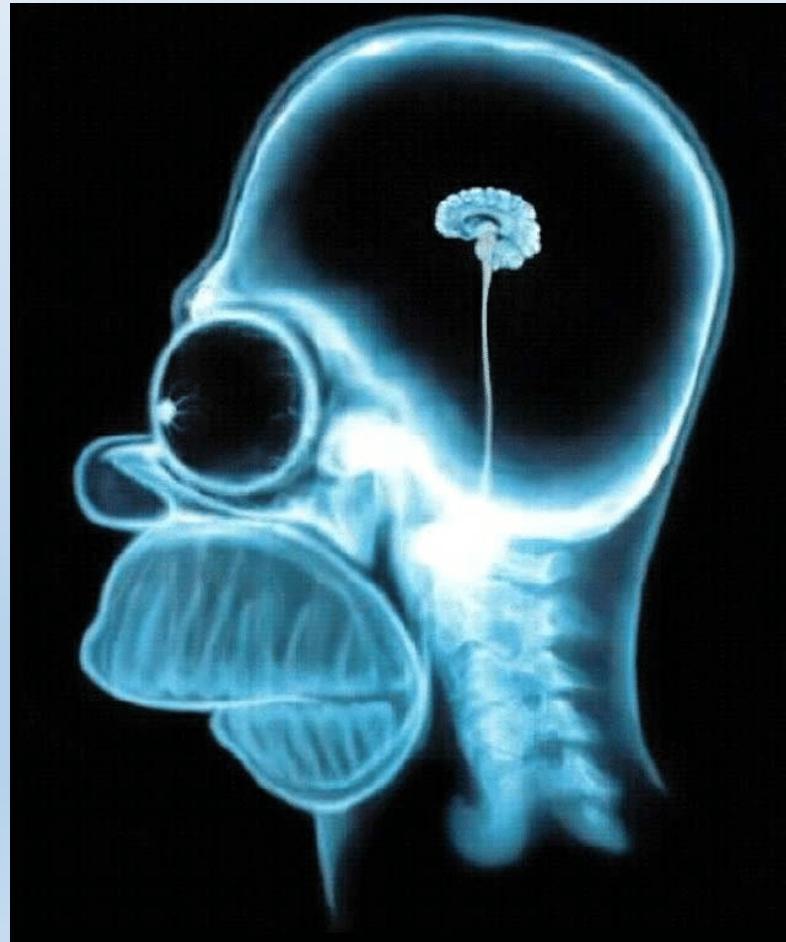
”Things on top of things”

Bæredygtighed

Opgaven:

Bæredygtigt anno 2022

”Hand over the power”

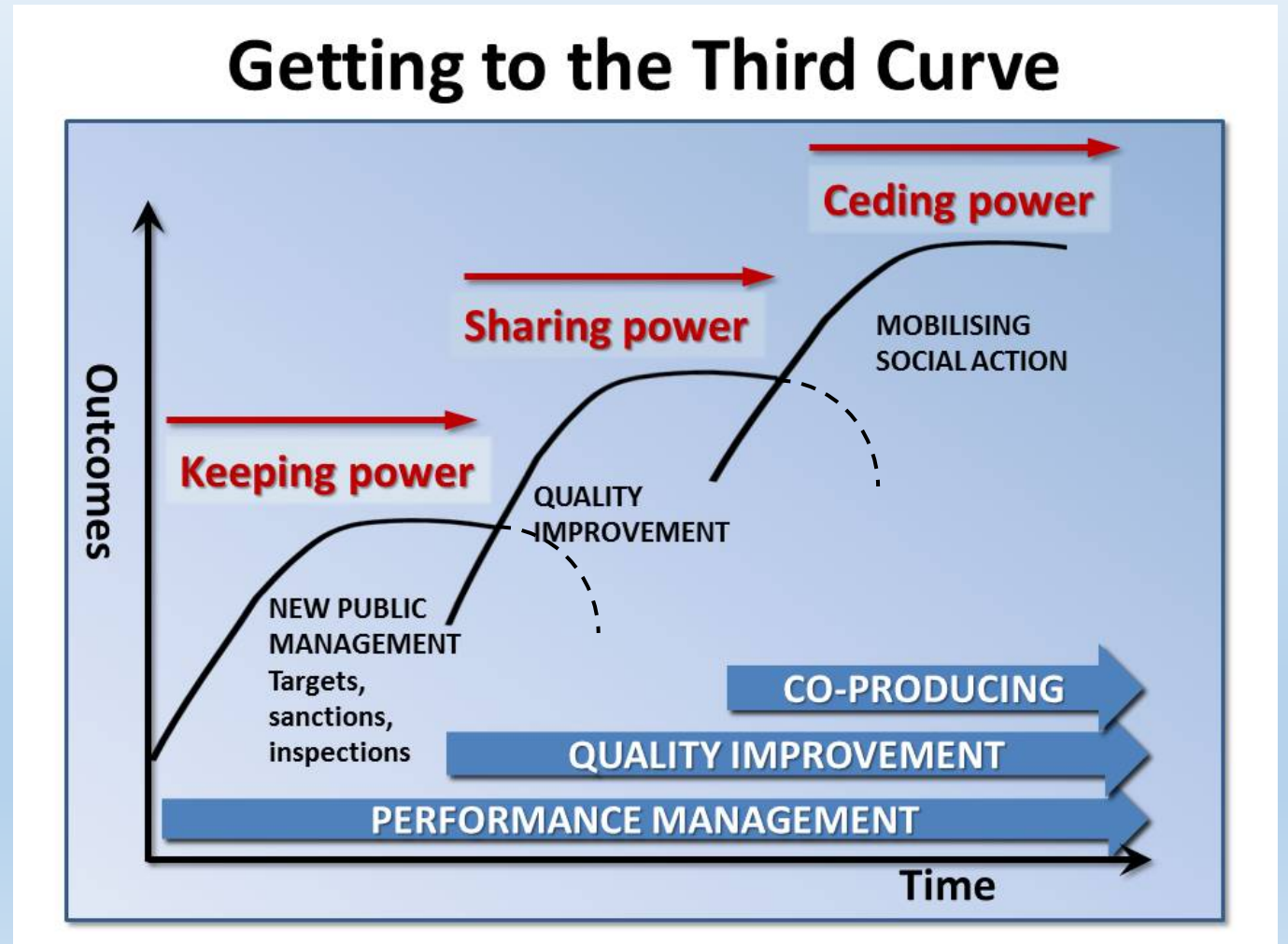
Borgerne tager ansvar

Patienter tager ansvar

Sundhedspersonale tager ansvar

Politikerne tager ansvar

Egne interesser... frem i lyset

Modified from Jason Leitch and Derek Freeley

Bæredygtigt anno 2022

Oxford view on strategy

Åben og inkluderende
"Power by the hour"

Andre muligheder med samme evner
"Skanska"

Kort og med flere mulige udfald
"Rule number 8"

Bæredygtigt anno 2022

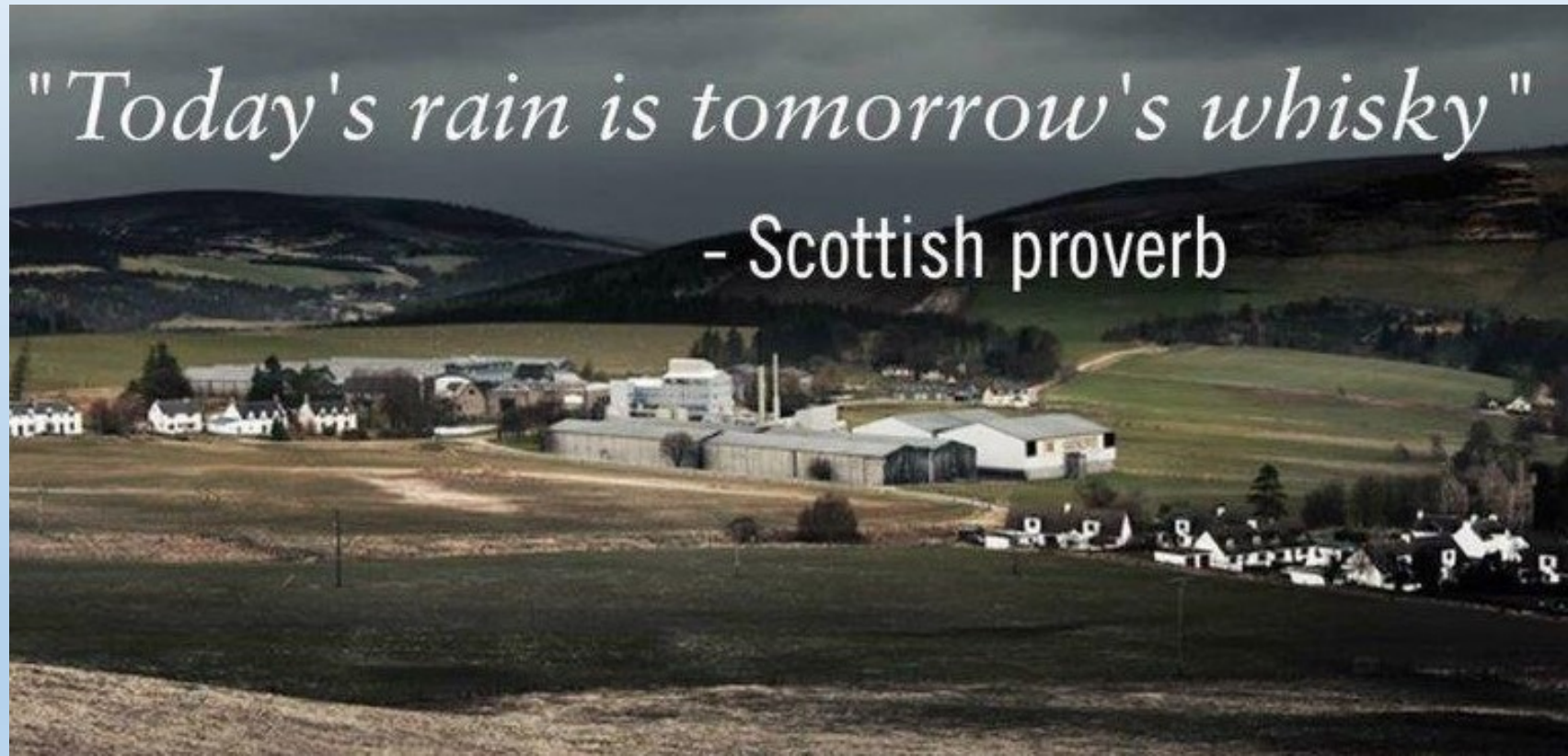
Hvordan kommer vi i gang?

Regnvej

Mod, kreativitet og cowboybukser

Tillid

Regnvejr

Et eksempel – Regnvejlr

Stor relevant efterspørgsel

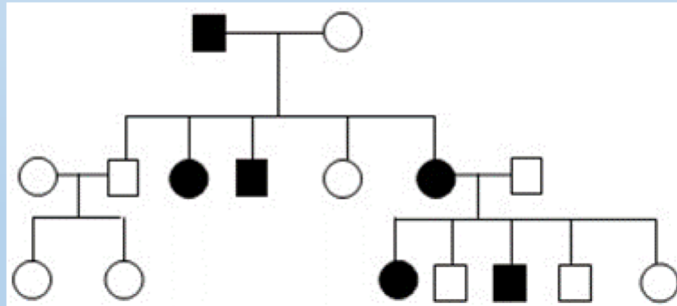
- Ventetiden steg og steg
- Medarbejderne stresset og presset
- LUP: "Der stod ikke i det tilsendt brev, at det eneste samtalen skulle handle om var at få en pårørende til at kontakte jer..... Jeg havde taget fri for arbejde..... spørgsmålet kunne have været stillet over telefonen....."

DET SKULLE FIXES.

Vi ved ikke alt om gener – mennesket har ca. 19.500 gener. Funktionen af godt 5000 er velkendt.

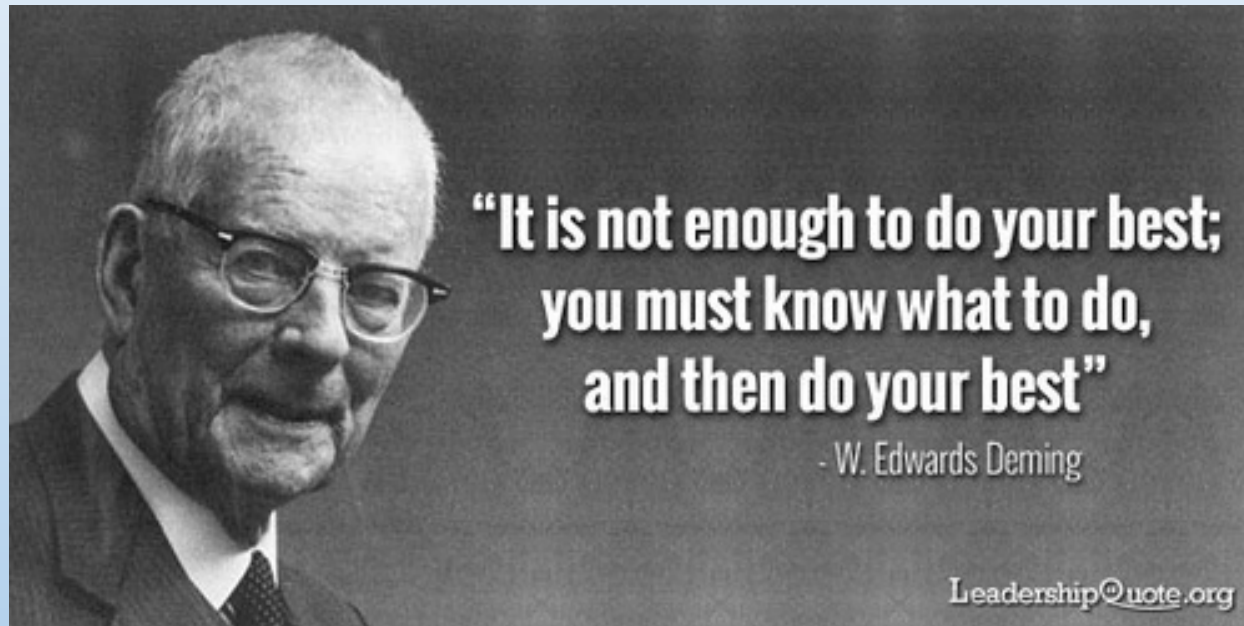
Familiens stamtræ - vigtigste redskab, både i forhold til diagnose, men også til at vurdere risikoen for tilfældighedsfund, hvem der bliver berørt af viden og hvem som skal inddrages fra start. Genetiske rådgivning (og test) bruges i nogle familier til at modificere risikoen / stille diagnosen / belyse behandlingsmuligheder/mulighed for at indgå i protokollerede forsøg.

Præcist stamtræ

- 1: Samtykke: a: Patologibeskrivelser, b: Journaloplysninger, c: Dødsattester.
- 2: Supplerende undersøgelser på væv: a: revurderinger, b: immunfarvninger
- 3: I enkelte tilfælde genetisk test "up-front" efter information.

Et eksempel – Byggeplanen

Et eksempel – Byggeplanen

Indsatsområder:

- Øge respekt for patientens, pårørende og sundhedspersonalets tid.
- Bedre sammenhæng og rettidighed.
- Fokus på det fælles ansvar.

Ønske:

Mere tid til det væsentlige sammen med patienterne:

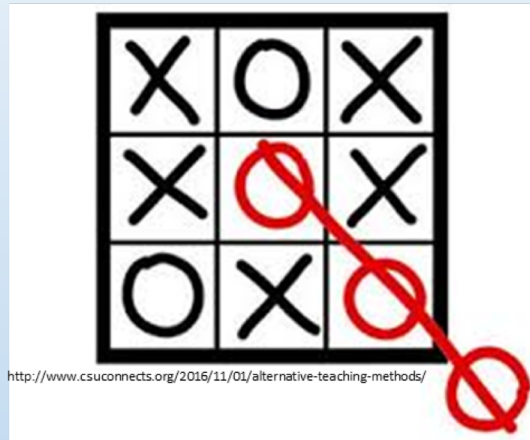
- Ny visitation
- Nyt indkaldelsessystem
- Ny forundersøgelse
- Nyt ambulatorieprogram

Et eksempel – Mod, kreativitet og cowboybukser

Et eksempel – Mod, kreativitet og cowboybukser

<http://www.csuconnects.org/2016/11/01/alternative-teaching-methods/>

Destilleri

–

Vores opskriften på Whisky

Frihed

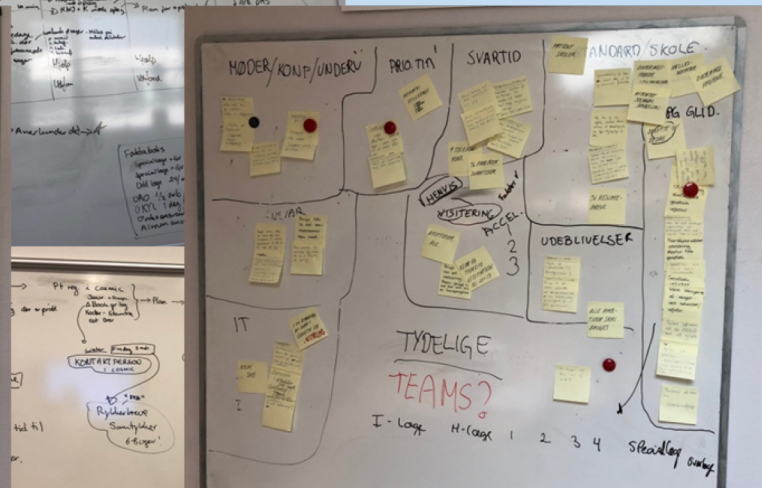
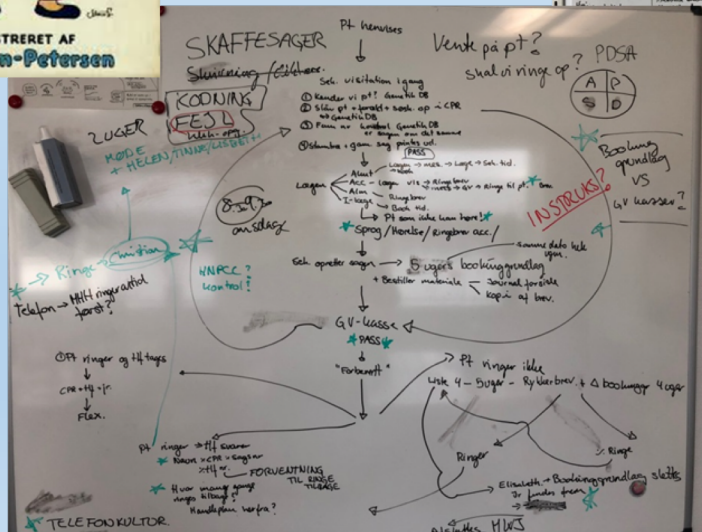
Patientansvar

Fleksibilitet

Telemedicin

Øget sundhedsfagligt ansvar

Lige tilpas mængde regn

Et eksempel – Tillid

**In God we trust; all
others bring data.**

W. Edwards Deming

quotefancy

+ relevant

Et eksempel – Whisky

- Dispensation fra sundhedsloven
- Frisørbookingsystem
- Gode telefoner
- Fantastiske, dygtige, engagerede medarbejdere

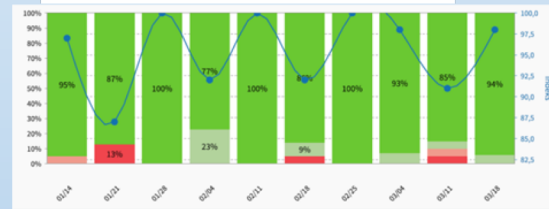
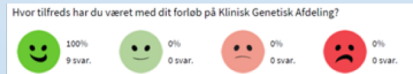
Henvisning -> visitation -> selvbooking -> genetisk vejleder
"What matters to you" -> læge -> afslutning.

Et eksempel – Whisky

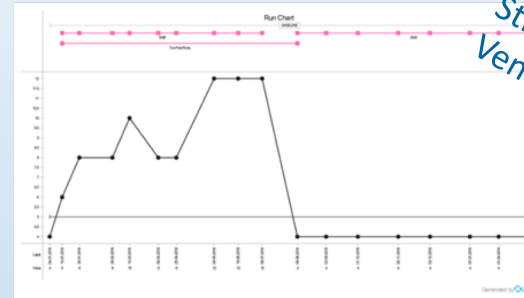
Patienttilfredshed.

Medarbejdertilfredshed.

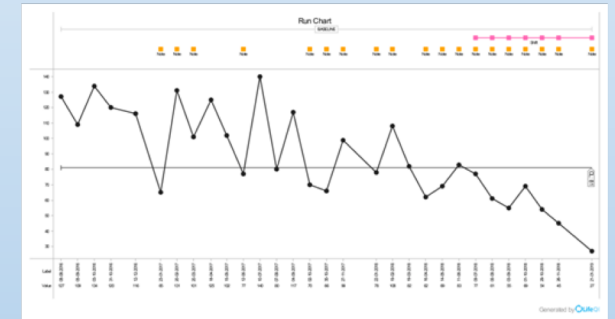

Ventetid

Stigning i patienter 20%.
Ventetid reduceret fra 12 til 4 uger

Udredningstid

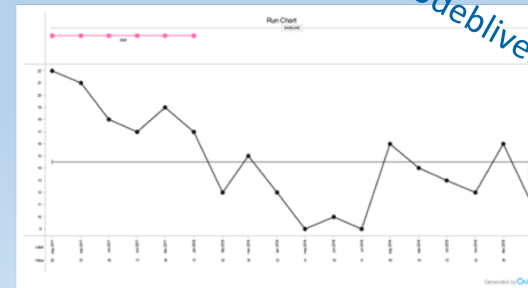

LUP

Tabell for spørgsmål på temapunktskala (gemmenomsbaseret)

	Indvikling	Udvikling	Problemer	Løst
1. Patienterne får mulighed for at blive mødt af en velsind og uforholdslig person	4,80	4,67	4,60	-
2. Patienterne får gode og konstruktive råd	4,70	4,66	4,60	-
3. Patienterne får gode råd og vejledning	4,70	4,60	4,67	-
4. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
5. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
6. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
7. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
8. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
9. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
10. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
11. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
12. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
13. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
14. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
15. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
16. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
17. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
18. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
19. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
20. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
21. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
22. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
23. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
24. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
25. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
26. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
27. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
28. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
29. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
30. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
31. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
32. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
33. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
34. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
35. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
36. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
37. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
38. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
39. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
40. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
41. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
42. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
43. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
44. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
45. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
46. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
47. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
48. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
49. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-
50. Patienterne får gode råd og vejledning om sygdom og behandling	4,70	4,60	4,60	-

Udeblivelser

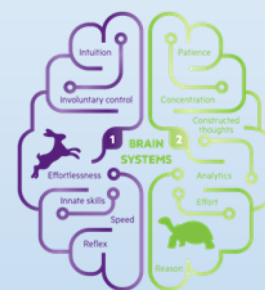

Udeblivelser reduceret fra 8% til 3%

Bæredygtigt anno 2022

Det individualiserede sundhedsvæsen

- Altid forberedt samtale først
- Fokus på problemet
- Ingen overgange

“There is no bad whiskey. There are only some whiskeys that aren’t as good as others.”

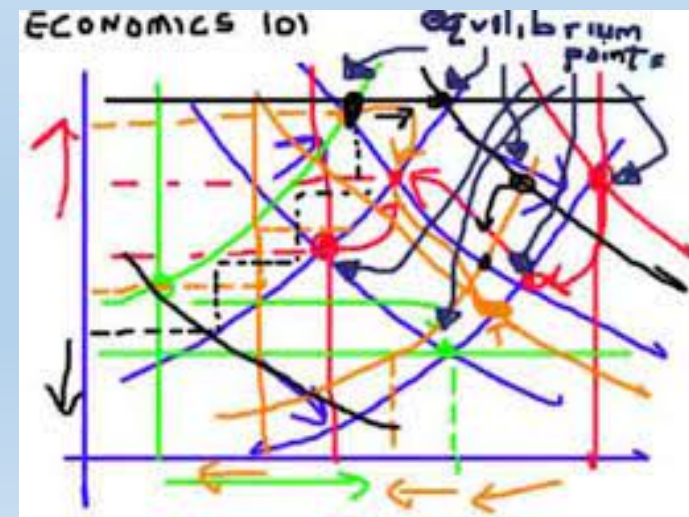
-Raymond Chandler

Bæredygtigt anno 2022

Det individualiserede sundhedsvæsen

- Altid forberedt samtale først
- Fokus på problemet
- Ingen overgange
- Fokus på resultat frem for proces – en bæredygtig afregning

“It’s the economy, stupid”

Bæredygtigt anno 2022

Det individualiserede sundhedsvæsen

- Altid forberedt samtale først
- Fokus på problemet
- Ingen overgange
- Fokus på resultat frem for proces – en bæredygtig afregning
- **Accept af detektionsgrænser**

Vi bliver nød til at tale åbent og ærligt sammen.

Statistik vs. den enkelte.

Bæredygtigt anno 2022

Det individualiserede sundhedsvæsen

- Altid forberedt samtale først
- Fokus på problemet
- Ingen overgange
- Fokus på resultat frem for proces – en bæredygtig afregning
- Accept af detektionsgrænser
- Ingen pakker, som vi kender det i dag

Det er problemer vi skal løse, ikke tjeklister

Det bæredygtige sundhedsvæsen

- Hand over the power
- Åben systemet op
- Tag cowboybukserne på
- Lad os lave noget Whisky

Det bæredygtige sundhedsvæsen

**A leader is best when
people barely know
he exists, when his
work is done, his aim
fulfilled, they will say:
we did it ourselves.**

—LAO TZU

